

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ PAMÁTKOVÁ
SPRÁVA V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH

TISKOVÁ ZPRÁVA

Zoubkova Socha pro Josefa Toufara byla odhalena v Zahrádce

Zahrádka, 25. února 2017

Socha pro Josefa Toufara byla slavnostně odhalena v kostele sv. Víta v Zahrádce u Ledče nad Sázavou v den výročí knězova umučení komunistickou státní bezpečností. Národní památkový ústav sochu dostal darem od předního českého sochaře Olbrama Zoubka.

Olbram Zoubek, jeden z nejvýznamnějších českých sochařů současnosti, se rozhodl vyjádřit svou úctu a obdiv knězi z Vysočiny, oběti komunistického režimu v Československu. Slavný sochař ve svých 90 letech vytvořil bronzovou figurativní sochu pro Pátera Josefa Toufara a rozhodl se věnovat ji Národnímu památkovému ústavu pro kostel v Zahrádce u Ledče nad Sázavou, kde Josef Toufar působil v letech 1940-1948. Socha byla slavnostně odhalena 25. února, v den 67. výročí Toufarova umučení a 69. výročí komunistického puče v Československu. Zoubek ke svému rozhodnutí poznamenal: „Po přečtení knihy *Jako bychom dnes zemřít měli* od Miloše Doležala mě osud Pátera Josefa Toufara zasáhl natolik, že jsem se rozhodl darovat mu sochu. Mimochodem poslední v mém životě. Chtěl jsem udělat podobu Pátera Josefa Toufara, ale nedokázal jsem to. Je to tedy socha symbolická pro Pátera Josefa Toufara.“

Obec Zahrádka byla vysídlena a zaplavena v letech 1963-1975 při výstavbě vodní nádrže Švihov – Želivka. Jediným pozůstatkem někdejší živé obce zůstal památný kostel sv. Víta, který je nyní pod správou NPÚ. Generální ředitelka NPÚ Naděžda Goryczková k umístění sochy řekla: „Zahrádka se díky daru Olbrama Zoubka stane dalším důležitým fenoménem spjatým s rostoucím zájmem o osudy Pátera Josefa Toufara. NPÚ se společně se svými partnery postará o dokončení restaurování kostela a jeho zpřístupnění veřejnosti. Věřím, že místní kostel se kromě jiného stane důstojným památníkem statečného muže a mučedníka Pátera Josefa Toufara.“ Petr Pavelec, ředitel Územní památkové zprávy v Českých Budějovicích, dodal: „Národní památkový ústav si nesmírně váží výjimečného daru od Olbrama Zoubka. Díky němu se kostel stane místem, kde si lidé mohou připomenout oblíbeného faráře.“ Sochař Zoubek vysvětluje, proč se rozhodl věnovat svou sochu právě kostelu v Zahrádce: „Myslel jsem na umístění v Číhošti, ale tam již pomník je. Jako další místo se nabízela Zahrádka, kde Páter Josef Toufar působil osm let. Vybral jsem prostor sakristie, který je čistý, ničím nerušený a poskytuje prostor pro zamyšlení.“

Na uskutečnění celé akce se významně podílel také Nezávislý podmelechovský spolek, který se angažuje v reflexi nedávné minulosti a připomíná zajímavé a pozapomenuté osobnosti kraje pod vrchem Melechov na Vysočině. Jeho členem je i autor knih o Josefu Toufarovi Miloš Doležal, který byl hlavním prostředníkem darování sochy a jejího umístění v Zahrádce. Ke vzniku sochy poznamenal: „Měl jsem možnost být u postupného vzniku sochy Olbrama Zoubka, modelování v jeho atelieru i odlévání ve slévárně v Horní Kalné a bylo fascinující pozorovat, jak socha povstává a dostává pevný tvar. Sochař se ve svém díle zabýval několika postavami novodobých českých dějin (Jan Palach, Jan Zajíc, Milada Horáková aj.) a Socha pro Josefa Toufara do této linie integrálně patří.“

Slavnostního aktu v Zahrádce se zúčastnili i členové Spolku Přátel Zahrádky, jehož členy jsou také místní rodáci. Jan Čihák za spolek zmínil: „Rodáci, kteří působení P. Toufara v Zahrádce pamatují, s láskou vzpomínají na jeho lidskost a dobrotu. Věříme, že instalace plastiky v kostele v Zahrádce přispěje k rozšíření povědomí veřejnosti o této památce a k dokončení oprav a restaurování objektu. Chceme i nadále spolupracovat s NPÚ s cílem, aby kostel sv. Víta mohl sloužit nejen jako památník zátopyvé

oblasti přehrady na Želivce a působení P. Josef Toufara v Zahrádce, ale také jako důstojné místo setkávání rodáků, konání výstav, koncertů, bohoslužeb a dalších kulturních akcí.“

Slavnostního odpoledne v Zahrádce se zúčastnila téměř tisícovka lidí, mezi nimi například i kníže Karel Schwarzenberg. Zazněly ukázky z kázání Josefa Toufara a hudební doprovod členů České filharmonie. Mezi hosty byli také představitelé královéhradecké diecéze a biskupství královéhradeckého, pod které byl kostel v Zahrádce přifařen. Akci svou přítomností podpořili i členové Konfederace politických vězňů.

Národní památkový ústav, územní památková správa v Českých Budějovicích je jedním ze čtyř pracovišť zabývajících se správou objektů v péči Národního památkového ústavu. NPÚ je největší příspěvková organizace Ministerstva kultury ČR a z pověření státu spravuje a veřejnosti zpřístupňuje více než sto nemovitých památek. V rámci zpřístupněných objektů pečuje také o přibližně tři čtvrtě milionu sbírkových předmětů a též o typické součásti zámeckých i hradních areálů: historické zahrady a parky. Z konvolutu památek přímo ve správě NPÚ je sedm zapsáno v Seznamu světového dědictví UNESCO. NPÚ, ÚPS v Českých Budějovicích se stará o 30 památkových areálů na území Jihočeského kraje, Plzeňského kraje a Kraje Vysočina. Má na starosti hrady a zámky Červená Lhota, Český Krumlov, Dačice, Hluboká, Jindřichův Hradec, Kratochvíle, Landštejn, Nové Hrady, Rožmberk, Třeboň s hrobkou Domanín, Vimperk, Zvíkov, Červené Poříčí, Gutštejn, Horšovský Týn, Kozel, Manětín, Nebílovy, Přimda, Rabí, Švihov, Velhartice, Jaroměřice nad Rokytou, Lipnice, Náměšť nad Oslavou a Telč, klášterní areály Kladruhy, Plasy a Zlatá Koruna i památky lidové architektury (usedlost U Matoušů Plzeň-Bolevec). Další informace najdete na www.npu.cz.

Kontakty:

Mgr. Petr Pavelec, Ph.D., ředitel, NPÚ ÚPS v Českých Budějovicích, 607 661 967, pavelec.petr@npu.cz

Mgr. Petra Vacková, PR a tisková mluvčí, NPÚ, ÚPS v Českých Budějovicích, 602 626 736, vackova.petra@npu.cz